

طراحی و تدوین استراتژی توسعه سواد حرکتی دانش آموزان بر اساس مدل استراتژیک SOAR

(مطالعه موردی استان گلستان)

مینا خدایی^۱، باران ورهرام^۲، شیما رنجبر^۳، فرناز فرهمند^۴

۱ و ۴ - دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه تهران

۲ - دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه غیرانتفاعی شمال

۳ - کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

چکیده

مقدمه و هدف: سواد حرکتی مفهومی به نسبت جدید است که با اندازه گیری، تغییر سلامت و حال خوب در طول عمر در ارتباط است. این واژه به معنی توسعه مهارت های بنیادین حرکتی و ورزشی است که به کودک اجازه می دهد با انگیزه، اعتماد به نفس و کنترل در طیف وسیعی از فعالیت های بدنی شرکت کند. این پژوهش با هدف طراحی و تدوین استراتژی توسعه سواد حرکتی دانش آموزان استان گلستان بر اساس مدل استراتژیک SOAR سعی می کند تا تحلیلی از وضعیت موجود سواد حرکتی دانش آموزان در این استان داشته باشد و در ادامه این مساله مطرح می شود که مهم ترین راهبردهای توسعه سواد حرکتی دانش آموزان این استان کدام است. اما امروزه در طی سال ها استفاده از مدل کاربردی و سنتی سوات به این نتیجه رسیده اند که تاکید بر ضعف ها و تهدیدها موجب کم توجهی به قوت ها و فرصت ها خواهد شد که بطور ناخودآگاه فرایند تدوین استراتژی به سمت نقاط منفی حرکت می کند. در نتیجه اندیشمندان با ترکیب تکنیک سوات، دیدگاه مثبت اندیش مدل استراتژیک SOAR را ایجاد کرده اند.

روش تحقیق: روش این تحقیق توصیفی- تحلیلی است و روش جمع آوری داده ها اسنادی، پیمایشی و میدانی است. برای تدوین استراتژی SOAR از قوت ها، فرصت ها، آرمان ها و نتایج استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل ۳۰ نفر از خبرگان در دسترس دانشگاهی و اجرایی در حوزه تربیت بدنی و آموزش و پرورش بوده که از طریق مصاحبه به گردآوری اطلاعات پرداخته شده است.

یافته ها: نتایج این پژوهش نشان می دهد که تکنیک SOAR نهایتاً منجر به اتخاذ راهبردهایی منطقی و واقع بینانه جهت توسعه سواد حرکتی دانش آموزان خواهد بود. بر اساس نتایج به دست آمده روند اجرای طرح های ملی و دیگر طرح های معاونت تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش در سال های اخیر زمینه لازم جهت ارتقاء سواد حرکتی دانش آموزان را فراهم آورده است. همچنین افزایش توجه به حرکت و یادگیری حرکتی در سنین قبل از مدرسه توسط خانواده ها این فرصت را در اختیار دبیران تربیت بدنی فراهم میکند تا به آرمان ها و نتایج مورد انتظار استراتژی SOAR برسند. از جمله آرمان های مورد انتظار میتوان به دستیابی به استانداردهای سواد حرکتی دنیا و داشتن یک الگوی سواد حرکتی منطقه ای برای استان و کشورمان نام برد.

کلمات کلیدی: برنامه ریزی راهبردی، سواد حرکتی، مدل استراتژیک SOAR.

بیان مسئله:

به عنوان یک مفهوم نسبتاً جدید توسط وایتهد^۱ در سال ۱۹۹۳، اندازه‌گیری و درک سواد حرکتی مورد توجه بسیاری در زمینه‌های آموزش، ورزش، تفریح و سلامت جمعیت قرار گرفت (۱). انتشار مطالب مرتبط با موضوع سواد حرکتی، از آغاز دهه ۲۰۰۰ به طور چشم‌گیری افزایش یافته است (۲). سواد حرکتی شامل انگیزه، اعتماد به نفس، شایستگی جسمانی، دانش و درک برای ارزش‌گذاری و مسئولیت درگیر شدن در فعالیت‌های بدنی برای زندگی است که به عنوان یک پیش‌نیاز مهم برای فعالیت بدنی و ورزش در نظر گرفته می‌شود. اگرچه محققان از ردیابی و توسعه آن در طول عمر حمایت می‌کنند، اما هیچ مدرک روشنی وجود ندارد که نشان دهد سواد حرکتی دوران کودکی ممکن است با فعالیت بدنی و سلامت در آینده مرتبط باشد، یا مشارکت در سواد بدنی باعث رشد فعالیت بدنی شود (۳). در کنار این علاقه آشکار به مفهوم سواد بدنی، بحث و ابهام در مورد تعریف آن ادامه دارد. در این زمینه، سواد حرکتی یک استراتژی در حال ظهور برای ترویج مشارکت فعالیت بدنی در طول عمر است. با این حال، ابزار دقیق و سیستماتیک برای اندازه‌گیری سواد حرکتی به دلیل تعاریف متفاوت هر موسسه محدود است (۴). اغلب بچه‌ها به معلم می‌گویند که نداشتن مهارت برای بازی، دلیل اصلی اجتناب آنان از ورزش و فعالیت بدنی است (۵). به دلیل وجود رویکردهای مختلف در مورد میزان و نحوه پرداختن به فعالیت بدنی، آمار دقیق و قطعی از میزان مشارکت در ورزش در کشور وجود ندارد، اما تمامی اطلاعات موجود، میزان مشارکت را ناکافی نشان می‌دهند (۶). امروزه چاقی و کم‌تحرکی در کودکان به عنوان تهدیدی جدی در سلامت آینده آنان محسوب می‌شود (۷). از مسائل و معضلات بزرگ جوامع امروزی این است که زندگی آپارتمان‌نشینی و ماشینی موجب بروز فقر حرکتی و تمایل به زندگی کم‌تحرک شده است. لذا، یکی از مواردی که تحت تاثیر زندگی شهری قرار می‌گیرد، فعالیت‌های جسمانی و ورزشی روزمره افراد به خصوص کودکان و نوجوانان است. هم‌چنین ظهور فناوری اینترنت و معرفی برنامه‌های کاربردی سازگار با صفحه نمایش، اوقات فراغت آن‌ها را تحت الشعاع خود قرار داده است (۸). توسعه سواد حرکتی به همکاری همه افراد از جمله اولیاء، پرسنل مدرسه، مسئولان محلی و شهری نیاز دارد (وحدانی، ۱۳۹۷). همان‌طور که وایتهد (۲۰۰۷) نشان داده است، یکی از ویژگی‌های سواد جسمانی تعریف مخصوص آن در یک فرهنگ خاص است، یعنی فرهنگی که فرد در آن زندگی می‌کند. بنابراین ارائه تعریفی که خود را صرفاً در یک مقوله قرار ندهد و حقایق چشم‌اندازها و اولویت‌های مختلف سراسر کشور را به رسمیت بشناسد، بسیار حائز اهمیت است (۹). بنابراین این پژوهش به دنبال پاسخ به این سوال است که طراحی و تدوین استراتژی توسعه سواد حرکتی در استان گلستان به روش سوآر^۲ چگونه است؟

1 . Whitehead

2 . SOAR

راهبردهای توسعه سواد حرکتی در استان گلستان کدامند؟ چه نقاط قوت و فرصتهایی در این زمینه وجود دارد؟ چه آرمانها و نتایجی در پی آن وجود دارد؟

اهمیت و ضرورت تحقیق:

موضوع فرضیات سواد جسمانی و نقش تربیتی آن یک موضوع کاملاً غالب است. پیشینه آثار به عنوان پاسخی به این موارد، سواد جسمانی را مورد تایید و حمایت قرار می دهد، مواردی چون: نبود نظرات فلسفی تجربه شده در تربیت بدنی، منطقی که می تواند پشتیبان و موید مبحث تربیت بدنی باشد و بنیانی برای رشد کودک و نوجوان در سراسر زندگی (۱۰). اخیراً، چارچوبهایی که بر مفهوم سواد حرکتی تمرکز دارند به عنوان لیزی برای مطالعه و ترویج فعالیت بدنی محبوب شده اند (۱۱). سواد بدنی مفهومی چند وجهی است که از حوزه های عاطفی (انگیزه و اعتماد به نفس)، فیزیکی (شایستگی جسمانی)، شناختی (دانش و درک) و رفتاری (درگیر شدن در فعالیت های بدنی برای زندگی) تشکیل شده است (۱). سواد بدنی ممکن است راهی جزئی تر، انعکاسی و جامع تر برای ترکیب ارتقای فعالیت بدنی در محیط مراقبت بهداشتی باشد که در آن زمینه، شرایط روانی-اجتماعی، توانایی فردی و دانش در نظر گرفته می شود (۱۲). اخیراً، مفهوم سواد بدنی چارچوبی جامع که نشان دهنده هم گرایی ساختارهای روانشناسی ورزش و رشد حرکتی است را از منظر جهانی تا حد قابل توجهی به عنوان سنگ بنای بالقوه برای بهبود مشارکت فعالیت بدنی از سنین جوانی به خود جلب کرده است. درگیری منظم در فعالیت بدنی نشان داده است که مزایای زیادی برای سلامت جسمی و روانی کودکان دارد (۱۳). کودکانی که از نظر مهارتی و جسمانی اغلب ماهرند، از بازی لذت بیشتری می برند، این در حالی است که در سمت مخالف، کودکانی که توانایی و مهارت کمتری دارند، فرصت کمتری برای توسعه مهارت های خود داشته و به سبب شکست و عدم موفقیت از تلاش خود دست برمی دارند و اعتماد به نفس و انگیزه آنان کاهش می یابد. برای جلوگیری از این مشکل، به توسعه و ارتقای سطح سواد حرکتی در دانش آموزان نیاز است (۵). یکی از مدل های ارائه شده برای فعالیت بدنی، مدل سواد بدنی است. سواد بدنی، انگیزش، اعتماد به نفس، شایستگی بدنی و دانش و فهم برای نگهداری فعالیت بدنی در طول عمر است (۶). تعداد فزاینده ای از کشورهای شروع به اجرای سواد حرکتی برای بهبود سطح فعالیت بدنی جوانان کرده اند. کانادا در این زمینه پیشرو است و بسیاری از استان های آن (به عنوان مثال: بریتیش کلمبیا و لابرادور) شروع به استفاده از سواد حرکتی به عنوان یک استاندارد برای ارزیابی کیفیت و در نتیجه دوره های تربیت بدنی کرده اند (۱۶). موسسه ارزیابی بدنی کانادا^{۳۲}، برای اندازه گیری سواد بدنی، عوامل موثر بر آن را در یک مدل ارائه داده است. در این مدل، شایستگی بدنی، انگیزش و درک و دانش حوزه های هم پوشان، در مرکز مدل هستند و فعالیت بدنی به عنوان مفهومی کلی تر در تعامل با دیگر ابعاد و متاثر از آنهاست (۱۷). پیشنهاداتی در این زمینه ارائه شده است که سواد حرکتی بر نتایج مهم سلامتی، مانند: آمادگی قلبی-عروقی، قدرت، مهارت های حرکتی و وضعیت چاقی تأثیر می گذارد و با طیف وسیعی از متغیرهای رفتاری، روانی، اجتماعی و فیزیکی مرتبط است، در نتیجه، برخی از محققان و سازمان های آموزشی پیشنهاد کرده اند که سواد بدنی به اندازه سواد و ریاضیات برای رشد کودک اهمیت دارد (۱۸). بنابراین نباید اهمیت فعالیت های جسمانی و بدنی را در میان این قشر نادیده گرفت، چرا که پرداختن به فعالیت بدنی برای سلامت کودکان در کوتاه مدت و بلندمدت اهمیت بسزایی دارد (۱۹).

1. British Columbia & Labrador

2- Canadian Assessment Physical Literacy (CAPL)

برای ایجاد جامعه‌ای سالم و فعال در کودکان، نیازمند رعایت اصول دقیق مهارت‌های ورزشی و حرکتی هستیم. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد بدون توسعه سواد حرکتی، کودکان و نوجوانان در اوقات فراغت از فعالیت بدنی دور می‌شوند و سرگرمی و بازی‌های غیر فعال را انتخاب می‌کنند. گام گذاشتن در مسیر سواد بدنی، در واقع قلب تپنده در رشد اوایل دوران کودکی است، درجایی که نوزاد می‌تواند بر روی تجربه‌هایی که از لحظه تولد با آن‌ها مواجه می‌شود، سرمایه گذاری کند تا توانایی‌های منحصر به فردی را که با آن‌ها به دنیا آمده است، افزایش دهد. تضمین این که کودکان خردسال بتوانند به پتانسیل سواد بدنی‌شان دست یابند، در واقع، ایجاد یک سرمایه‌گذاری غنی برای رسیدن به موفقیت در طول زندگی است. در کشور ایران، با توجه به جدید بودن مقوله سواد بدنی، پژوهش‌های انجام شده در این حوزه انگشت شمار است (۷). بنابراین و با توجه به مسائل تبیین شده در خصوص اهمیت سواد حرکتی و توجه به آن و با توجه به اندک پژوهش‌هایی که در این زمینه صورت گرفته، و همین‌طور با توجه به اینکه تا کنون پژوهشی به منظور طراحی و تدوین استراتژی توسعه سواد حرکتی به روش سوار در کشور و در ادامه آن در استان گلستان صورت نگرفته است. انجام این پژوهش لازم و ضروری به نظر می‌رسد تا نتایج حاصل از آن بتواند قدمی هر چند کوتاه در راستای تحقق اهداف مقوله سواد حرکتی بردارد و از ابهامات موجود در این زمینه بکاهد.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق:

مفهوم سواد حرکتی

امروزه چاقی و کاهش فعالیت بدنی در کودکان به عنوان تهدیدی جدی در سلامت آینده آنان مطرح شده است برای ایجاد یک جامعه سالم و فعال در همه کودکان نیازمند اصول دقیق از مهارت‌های ورزشی و حرکتی در جهت ساخت زندگی سالم‌تر هستیم که این اصول سواد حرکتی نام دارند. سواد حرکتی توسعه مهارت‌های بنیادین حرکتی و ورزشی است که به کودک اجازه می‌دهد تا با انگیزه، اعتماد به نفس و کنترل در یک طیف وسیعی از فعالیت‌های بدنی و ریتمیک و شرایط ورزشی حرکت کند و در قبال شرایط محیطی موجود واکنش مناسب را نشان دهند (۲۰). یادگیری و تمرین مهارت‌های حرکتی بنیادین مبنای توسعه سواد حرکتی هستند سواد حرکتی ابزار مورد نیاز را برای کودکان در جهت توسعه موفقیت‌های ورزشی و دستیابی به سبک زندگی سالم‌تر فراهم می‌کند نتایج تحقیقات نشان می‌دهد بدون توسعه سواد حرکتی، کودکان و نوجوانان در زمان‌های اوقات فراغت از فعالیت‌های بدنی دور می‌شوند و سرگرمی‌ها و بازی‌های غیرفعال را انتخاب می‌کنند (۲۱).

اغلب بچه‌ها به معلمان می‌گویند که نداشتن مهارت برای بازی، دلیل اصلی اجتناب آنان از ورزش و فعالیت بدنی است و کودکانی که از نظر مهارتی و جسمانی اغلب ماهر هستند، از بازی لذت بیشتری می‌برند، این در حالی است که در سمت مخالف کودکانی که از توانایی و مهارت کمتری برخوردار هستند، فرصت کمتری برای اصلاح و توسعه مهارت‌های خود دارند و به خاطر شکست و عدم موفقیت از تلاش خود دست بر می‌دارند و اعتماد به نفس و انگیزه آنان کاهش می‌یابد، برای جلوگیری از این مشکل، نیازمند به توسعه و ارتقای سطح سواد حرکتی در دانش آموزان هستیم (۲۲). توسعه سواد حرکتی مستلزم همکاری همه

افراد از جمله اولیا، مدیران و پرسنل مدرسه، انجمن های ورزشی، مدیران باشگاه ها و همه افراد درگیر در سیستم ورزش می باشد که معلمان و آموزگاران مدارس نیز نقش مهمی در توسعه مهارت های حرکتی و سواد حرکتی ایفا می کنند (۲۳).

استراتژی SOAR:

یکی از ابزارهای برنامه ریزی راهبردی که برای تصمیم گیری استفاده می شود تکنیک SWOT است. این تکنیک بر پایه ی قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدیدها استوار است. این مدل در همه سطوح مدیریتی استفاده می شود ولی در اکثر موارد در سطوح بزرگ مدیریتی به کار می رود. در طرف مقابل مدل SOAR همیشه در سطوح بالای مدیریت استفاده نمی شود و به دنبال این است تا تمام ذی نفعان را در همه ی سطوح در برگیرد. در واقع این مورد تفاوت کلیدی بین این دو مدل است. زیرا مدل SOAR آن بخش از کارمندان و ذی نفعان را در بر می گیرد که تا کنون بخشی از فرایند برنامه ریزی راهبردی به شمار نمی آمدند. استراتژی SOAR با سایر استراتژی های توسعه دارای تفاوت های زیادی است. این تفاوت ها به علت پرسش هایی است که پرسیده می شود و همچنین آن دسته از افرادی است که به این پرسش ها پاسخ می دهند. این مدل ترکیبی از استراتژی SWOT و دیدگاه مثبت اندیشی است که ژاکلین ام. استاورس آن را ابداع کرده است. دیدگاه مثبت شناسی (AI) در یک برنامه ریزی راهبردی به جای تمرکز بر مشکلات و ضعف ها و تهدیدها به شناسایی و ایجاد قوت های کنونی و فرصت های سودبخش می پردازد. در فرایند سنتی برنامه ریزی راهبردی چنانچه بخواهیم به لحاظ نظم فکری آن را به دو بخش ۵۰/۵۰ تقسیم کنیم باید ۵۰ درصد از زمان خود را به نقاط مثبت و ۵۰ درصد بقیه را به نقاط منفی اختصاص دهیم. انسان ذاتا به تقویت و تمرکز بر نقاط منفی گرایش دارد. در نگرش مثبت شناسی، نقاط مثبت و فرصت ها را تا آنجا رشد می دهیم که بتوانیم از طریق آن ضعف ها و تهدیدها را پوشش دهیم. استراتژی SOAR با یک تحقیق استراتژیک آغاز می شود. در این تحقیق بزرگ ترین نقاط قوت و فرصت ها در جامعه از طریق افراد مشارکت کننده و دارای سهم کشف خواهد شد. سپس از افراد مشارکت کننده در این فرایند دعوت می شود تا خود، آرمان ها و آرزوهایی را برگزینند که ترجیح می دهند در آینده به آن ها دست یابند. در نهایت با برنامه های تشویقی و بازنگرانه نتایج مطلوب قابل اندازه گیری انتخاب خواهند شد. استراتژی SOAR شامل چهار بخش کلیدی است که شامل شناسایی قوت ها، فرصت ها، آرمان ها و نتایج می شود. در جدول زیر این چهار مرحله مشاهده می شود.

	Strengths بزرگترین دارایی ها و جنبه های مثبت ما چیست؟	Opportunities بهترین فرصت های ممکن پیش روی ما چیست؟
تحقیق استراتژیک	Aspirations آینده مطلوب و آرمانی ما چیست؟	Results بهترین نتایج قابل اندازه گیری چیست؟
تصمیم های مثبت		

شکل ۱- چهار عامل کلیدی SOAR

به طور خلاصه، استراتژی های مثبت یاب SOAR افق تازه ای را فراروی دیدگاه های سنتی برنامه ریزی راهبردی می گشاید. این افق تازه با برجسته سازی قوت ها و فرصت ها و آرمان های یک مجموعه و درگیر کردن گروه های مختلفی از افراد دارای سهم در جامعه همراه است. از فواید دیدگاه مثبت شناسی در برنامه ریزی راهبردی می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- تمرکز بر روی نقاط مثبت تا بدین وسیله نقاط منفی پوشش داده شوند
- ایجاد توانایی هایی فراتر از قلمرو کنونی
- ایجاد ارتباط بین مشارکت کنندگان
- کسب ورودی از همه سطوح
- برنامه ریزی تبدیل به یک فرایندی می شود که ارزش ها، چشم اندازها و مأموریت ها را با هم پیوند داده و تبدیل به اهداف استراتژیک، بازنگری مثبت و هدفمند در اهداف می کند
- ایجاد چشم اندازها و ارزش هایی بصورت مشارکتی برای آینده (۲۴).

در تحقیقی که توسط هنری در تابستان ۱۴۰۰، با موضوع تأثیر کارکردهای رسانه تصویری در توسعه سواد حرکتی دانش آموزان دوره متوسطه انجام شد، کارکردهای رسانه تصویری در توسعه سواد حرکتی دانش آموزان دوره متوسطه بررسی شد. جامعه آماری پژوهش با استفاده از جدول مورگان ۳۸۴ نفر از دانش آموزان دوره متوسطه شهر تهران بود. برای گردآوری داده ها از دو پرسشنامه نقش رسانه های تصویری در توسعه ورزش و سلامتی برگرفته از تحقیقات نیکنام (۱۳۹۲) و راندال (۱۳۸۲) و پرسشنامه استاندارد سواد حرکتی استفاده شد. همچنین، روایی پرسشنامه ها با نظر متخصصان مدیریت ورزشی و حیطة رسانه و پایایی آنها نیز با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ تأیید شد. یافته های پژوهش نشان داد که بین میانگین نمره کارکرد رسانه و سواد حرکتی و تمامی مؤلفه های آنها با میانگین فرضی تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین مشخص شد که بین کارکرد رسانه و مؤلفه های آن با سواد حرکتی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مؤلفه های کارکرد رسانه، توانایی پیش بینی ۴۴ درصد از تغییرات سواد حرکتی را دارند. در نهایت، مشخص شد که مدل ساختاری رابطه دو متغیر اصلی پژوهش از برازش معناداری برخوردار است (۶).

لیسا یانگ و همکاران در سال ۲۰۲۰ در مقاله خود به ارزیابی سواد حرکتی در سلامت و تربیت بدنی پرداختند، این مقاله از نظریه پردازی برنشتاین در مورد برنامه درسی و روابط آموزشی برای تجزیه و تحلیل ارزیابی سواد حرکتی با مفاهیمی برای حوزه سلامت و تربیت بدنی استفاده می کند. اهمیت ارزیابی برای دانش و مهارت هایی که در سواد حرکتی و به نوبه خود سلامت، ارزش دارد را تصدیق می کند. سواد حرکتی اشکال مختلفی دارد و به طرق مختلف ارزیابی می شود. مفاهیم طبقه بندی برنشتاین برای تجزیه و تحلیل شش ابزار ارزیابی سواد بدنی شناسایی شده و از طریق یک بررسی سیستماتیک استفاده می شود. یافته ها حاکی از آن است که ابزارهای ارزیابی سواد حرکتی فعلی عمدتاً از طبقه بندی قوی استفاده می کنند و به وضع سواد حرکتی که هم برنامه درسی و هم امکانات را بررسی کند می پردازد. ما به این نتیجه رسیدیم که سواد حرکتی و ارزیابی آن، می تواند نقشی برای باز کردن دامنه های در نظر گرفته شده برای مشارکت گسترده مادام العمر و زندگی در مدرسه و جامعه، به صورت جداگانه متناسب با موقعیت دانش آموز داشته باشد (۲۵).

باتاگلیا و همکاران در سال ۲۰۲۰ تحقیقی در زمینه اثر بخشی یک برنامه تربیت بدنی بر مهارت های حرکتی پیش از ورود به مدرسه در کودکان پیش دبستانی از آموزش تا سلامت انجام دادند در این تحقیق اشاره شد که در بسیاری از مطالعات رابطه مثبتی بین مهارت های حرکتی، عملکردهای شناختی و عملکرد مدرسه در کودکان در سن مدرسه گزارش شده است. با این حال، مطالعات کمی در کودکان پیش دبستانی انجام شده است. هدف از مطالعه حاضر نشان دادن اثربخشی یک برنامه تربیت

بدنی بر مهارت‌های حرکتی، کنترل اشیاء، و عملکردهای شناختی پیش از سن مدرسه در جمعیت وسیعی از کودکان پیش دبستانی بوده است و بررسی اینکه آیا وضعیت وزن می‌تواند بر این توانایی‌ها تأثیر بگذارد یا خیر؟ نمونه‌ها از ۱۰۲۹ کودک پیش دبستانی در مهدکودک‌ها از منطقه شهری پالمو (ایتالیا) انتخاب شدند. مهارت‌های حرکتی آن‌ها قبل و بعد از ۱۶ هفته (۲ ساعت در هفته) مورد آزمایش قرار گرفت، که شامل فعالیت‌های حرکتی با هدف توسعه آگاهی بدنی و حرکتی بنیادی و مهارت‌های ادراکی-حسی بود. از تجزیه و تحلیل واریانس (ANOVA) برای ارزیابی مهارت‌های قبل و بعد از مداخله و ارزیابی تأثیر رده‌های مختلف وضعیت وزن بر متغیرهای مورد بررسی استفاده شد. تجزیه و تحلیل رگرسیون برای تأیید رابطه متقابل فرضی بین مهارت‌های حرکتی و پیش از مدرسه در نمونه مورد نظر انجام شد. هم مهارت‌های کنترل حرکتی اشیاء و هم مهارت‌های پیش از مدرسه در کودکان به طور قابل توجهی بالاتر بود ($P < 0.05$). ما ۲۳ درصد از کودکان دارای اضافه وزن را پیدا کردیم و تفاوت معنی داری بین وضعیت وزن در کلاس‌های هر گروه وجود نداشت. در گروه پس‌آزمون، مهارت‌های حرکتی بالاتر و کنترل اشیاء بیشتر با مهارت‌های حرکتی بهتر همراه بود. این مطالعه نشان می‌دهد یک استراتژی آموزشی تعیین کننده برای تقویت یادگیری حرکتی و شناختی در کودکان پیش دبستانی و دستیابی به نتایج تحصیلی موفق می‌توان برنامه ریزی کرد (۲۶).

اوزگور در سال ۲۰۲۰ مقاله‌ای تحت عنوان تحلیل رشد حرکتی و مهارت‌های سواد آموزی اضطرابی کودکان پیش دبستانی ارائه کرد، کودکان در دوران پیش دبستانی شروع به کسب مهارت‌های پایه سواد حرکتی می‌کنند که به طور مداوم فعالیت‌های تحصیلی خود در دبستان به آنها وابسته خواهند بود. از طریق یادگیری قدرت کمر بند شانه، مهارت‌های حرکتی و هماهنگی چشم و دست، پایه و اساس مهارت‌های حرکتی آنها توسعه می‌یابد. بررسی تأثیر مهارت‌های حرکتی بر مهارت‌های سواد آموزی نوظهور می‌تواند اطلاعات مفیدی در مورد ارتباط بین رشد حرکتی و خواندن و نوشتن ارائه دهد. هدف از این مطالعه، تحلیل رشد حرکتی و مهارت‌های سواد اضطرابی کودکان ۵ ساله بود. نمونه پژوهش شامل ۱۶۰ کودک پیش دبستانی از منطقه اصلی استانبول بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس TMB Dumans و مقیاس OYHB استفاده شد. نتایج نشان داد که اکثریت کودکان پیش دبستانی (۶۸٪) شرکت‌کنندگان در مطالعه از سطح ناکافی مهارت‌های سواد اضطرابی برخوردار بودند. نمره رشد حرکتی این گروه نیز به طور معنی داری کمتر از گروه آموزشی بود. تجزیه و تحلیل همبستگی پیرسون نشان داد که بین نمرات رشد حرکتی و سواد اضطرابی در هر دو گروه همبستگی مثبت و متوسطی وجود دارد. پیشنهاد شده است که مهارت‌های حرکتی کودکان پیش دبستانی باید برای رشد مهارت‌های سواد اضطرابی آنها در نظر گرفته شود (۲۷).

لوراس در مقاله خود در سال ۲۰۲۰ به تأثیر تربیت بدنی بر شایستگی حرکتی در کودکان و نوجوانان: مروری نظام مند و متاآنالیز پرداخت. سطوح مناسب صلاحیت حرکتی بخشی جدایی ناپذیر از تناسب اندام مرتبط با سلامت افراد است و تربیت بدنی به عنوان زمینه مهمی برای توسعه طیف گسترده‌ای از مهارت‌های حرکتی پیشنهاد شده است. هدف پژوهش حاضر به کارگیری فراتحلیلی برای ارزیابی اثربخشی تربیت بدنی مبتنی بر برنامه درسی بر رشد شایستگی حرکتی کلی کودکان و نوجوانان بود. مطالعات با جستجو در هفت پایگاه داده و بر اساس معیارهای از پیش تعریف شده گنجانده شدند. مدل‌های اثرات تصادفی با استفاده از اندازه اثر استاندارد شده (G Hedges) برای جمع‌آوری نتایج، از جمله بررسی ناهمگونی و ناسازگاری استفاده شد. متاآنالیز شامل ۲۰ مطالعه بود و در مجموع ۳۸ اندازه اثر محاسبه شد. بهبود قابل توجه آماری در شایستگی حرکتی پس از تربیت بدنی مبتنی بر برنامه درسی در مقایسه با گروه‌های کنترل فعال در کودکان و نوجوانان مشاهده شد. بنابراین، تربیت بدنی با برنامه‌های درسی مختلف می‌تواند شایستگی حرکتی کلی را در کودکان و نوجوانان افزایش دهد (۲۸).

ولدی و حمیدی در مقاله خود در سال ۲۰۱۸ به بررسی سطح سواد حرکتی دانش آموزان ۸ تا ۱۲ سال پرداختند، هدف از این مطالعه بررسی سطح سواد حرکتی دانش آموزان ۸-۱۲ سال بود. روش تحقیق توصیفی با مطالعات میدانی بود. نمونه شامل کلیه پایه های دوم تا ششم شهر تهران بود. ۲۸۴ دانش آموز در ۸ مدرسه ابتدایی به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از آزمون سواد حرکتی با ۴ حیطه شایستگی جسمانی، فعالیت بدنی روزانه، انگیزش و اعتماد به نفس و دانش و درک استفاده شد. نتایج حاکی از پایین بودن سطح سواد بدنی دانش آموزان بود. همچنین مشخص شد که بین نمرات سواد حرکتی با جنسیت، سن و شاخص توده بدنی تفاوت معناداری وجود دارد، به طوری که گروه پسران از سواد حرکتی بالاتری برخوردار بودند و با افزایش سن، سطح سواد حرکتی نیز بهبود یافت. علاوه بر این، دانش آموزان دارای BMI بالاتر، سواد حرکتی کمتری نسبت به دانش آموزان با BMI کمتر داشتند. در نتیجه بررسی ها مشخص شد که دانش آموزان ۸-۱۲ ساله از سطح سواد حرکتی قابل قبولی برخوردار نیستند. این نشان می دهد که دانش آموزان پایه دوم تا ششم ابتدایی سبک زندگی فعالی ندارند و در نتیجه از سبک زندگی فعال و سالم فاصله دارند و اگر این موضوع را جدی نگیریم، سلامت این گروه از جامعه ممکن است با خطرات مختلف جسمی، روانی و حرکتی در آینده همراه باشد (۲۹).

ولدی و همکاران در سال ۲۰۲۰ در کار پژوهشی خود به رابطه سطوح سواد بدنی فرزندان خانواده های نظامی با ویژگی های شغلی پدرانشان پرداختند؛ برای دستیابی به سطح مطلوبی از رشد حرکتی و صلاحیت های جسمی و ایجاد سبک زندگی سالم و فعال در همه افراد جامعه به ویژه کودکان و خانواده های نظامی و با توجه به ماهیت شغل پدران، اصول دقیق حرکتی و ورزشی و مهارت هایی که اصول سواد حرکتی نامیده می شوند، مورد نیاز است. پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه سطح سواد جسمانی کودکان ۸-۱۲ ساله با برخی از ماهیت های شغلی پدران نظامی آنها انجام شد. روش پژوهش توصیفی - همبستگی است که در آن تعداد ۱۷۱ کودک در محدوده سنی ۸ تا ۱۲ سال به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای در مناطق ۱، ۴، ۸ و ۱۳ تهران انتخاب شدند. آزمون سواد بدنی مشتمل بر ۴ خرده مقیاس شایستگی جسمانی، فعالیت بدنی روزانه، انگیزه و اعتماد به نفس و آگاهی و درک اجرا شد و پدران پرسشنامه ای در مورد ماهیت شغلی و سطح تحصیلات خود تکمیل کردند. یافته ها با استفاده از آمار توصیفی، ضریب همبستگی ETA، آزمون تی مستقل و تحلیل کوواریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 23 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها حاکی از آن بود سواد بدنی کودکان دارای پدران شاغل در بخش آموزشی بیشتر از کودکانی بود که پدرانشان در بخش عملیاتی کار می کردند، در نتیجه سواد بدنی کودکان با ماهیت شغلی پدران نظامی مرتبط است. این طبیعت شغلی می تواند بر سبک زندگی فعال کودکان تأثیر بگذارد. دانستن این رابطه بر سواد بدنی فرزندان خانواده های نظامی تأثیر می گذارد و اجرای برنامه های حرکتی و ورزشی مناسب برای افزایش سواد بدنی این کودکان به ویژه در بین دختران ضروری است. مطالعات بیشتری در مورد تأثیر عوامل دیگر بر سواد فیزیکی باید انجام شود (۳۰).

امیررضا خاوریان و همکاران در بهار ۹۴ تحقیقی را با موضوع برنامه ریزی راهبردی توسعه گردشگری شهری استراتژیک soar نمونه موردی شهر تفت انجام دادند. هدف این پژوهش توسعه گردشگری در شهر تفت بود که برای اولین بار به معرفی مدل استراتژی soar در گردشگری پرداختند. روش این پژوهش توصیفی - تحلیلی و روش جمع آوری داده ها و تحلیل اطلاعات مورد نیاز اسنادی پیمایشی و میدانی است برای تدوین استراتژی، توسعه و تشریح قوت ها و فرصت ها و آرمان ها و نتایج قابل اندازه گیری از تکنیک تحلیلی soar استفاده شده است. نتایج به دست آمده وجود فضای سبز مناسب در شهر تفت، داشتن آب و

هوای بهتر نسبت به محیط اطراف خود و مزیت‌های دیگر باعث ایجاد پتانسیل بالا در جهت توسعه گردشگری در این شهر و نیز موجب پدید آمدن فرصت‌هایی از قبیل دست یافتن به منابع درآمد مطمئن در شهر و افزایش رغبت سرمایه‌گذاران برای سرمایه

ردیف	نویسندگان	عنوان پژوهش	روش تحقیق	نتیجه گیری
۱	حبیب هنری ، تابستان ۱۴۰۰	تأثیر کارکردهای رسانه تصویری در توسعه سواد حرکتی دانش‌آموزان دوره متوسطه	جامعه آماری ۳۸۴ نفر از دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر تهران گردآوری داده با دو روش ۱- پرسشنامه نقش رسانه‌های تصویری در توسعه ورزش و سلامتی ۲- پرسشنامه استاندارد سواد حرکتی	بین میانگین نمره کارکرد رسانه و سواد حرکتی و تمامی مؤلفه‌های آنها با میانگین فرضی تفاوت معناداری وجود دارد . همچنین مشخص شد که بین کارکرد رسانه و مؤلفه‌های آن با سواد حرکتی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.
۳	باتاگلیا و همکاران در سال ۲۰۲۰	اثربخشی یک برنامه تربیت بدنی بر مهارت‌های حرکتی پیش از سواد کودکان پیش دبستانی از پروژه آموزش تا سلامت: تمرکز بر وضعیت وزن	جامعه آماری ۱۰۲۹ کودک پیش دبستانی پالمو (ایتالیا)	یک استراتژی آموزشی تعیین کننده برای تقویت یادگیری حرکتی و شناختی در کودکان پیش دبستانی و دستیابی به نتایج تحصیلی موفق باشد.
۴	اوزگور در سال ۲۰۲۰	تحلیل رشد حرکتی و مهارت‌های سوادآموزی اضطراری کودکان پیش دبستانی	نمونه پژوهش شامل ۱۶۰ کودک پیش دبستانی از منطقه اصلی استانبول جمع آوری داده‌ها از مقیاس TMB Dumans و مقیاس OYHB استفاده شد	بین نمرات رشد حرکتی و سواد اضطراری در هر دو گروه همبستگی مثبت و متوسط وجود دارد
۵	لوراس در سال ۲۰۲۰	تأثیر تربیت بدنی بر شایستگی حرکتی در کودکان و نوجوانان: مروری نظام مند و متاآنالیز	مطالعات با جستجو در هفت پایگاه داده و بر اساس معیارهای از پیش تعریف شده گنجانده شدند.	تربیت بدنی با برنامه‌های درسی مختلف می‌تواند شایستگی حرکتی کلی را در کودکان و نوجوانان افزایش دهد.
۶	ولدی و حمیدی در سال ۲۰۱۸	بررسی سطح سواد حرکتی دانش‌آموزان ۸ تا ۱۲ سال	روش تحقیق توصیفی - میدانی بود. نمونه شامل کلیه پایه‌های دوم تا ششم شهر تهران بود. ۲۸۴ دانش‌آموز در ۸ مدرسه ابتدایی به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند.	نتایج حاکی از پایین بودن سطح سواد بدنی دانش‌آموزان بود. همچنین مشخص شد که بین نمرات سواد حرکتی با جنسیت، سن و شاخص توده بدنی تفاوت معناداری وجود دارد
۷	ولدی و همکاران در سال ۲۰۲۰	رابطه سطوح سواد بدنی فرزندان خانواده‌های نظامی با ویژگی‌های شغلی پدرانشان	روش پژوهش توصیفی- همبستگی است که در آن تعداد ۱۷۱ کودک در محدوده سنی ۸ تا ۱۲ سال به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای در مناطق ۱، ۴، ۸ و ۱۳ تهران و نسخه ایرانی انتخاب شدند. گرفت.	سواد بدنی کودکان با ماهیت شغلی پدران نظامی مرتبط است. این طبیعت شغلی می تواند بر سبک زندگی فعال کودکان تأثیر بگذارد.
۸	امیررضا خاوریان و همکاران در بهار ۹۴	برنامه ریزی راهبردی توسعه گردشگری شهری	روش این پژوهش توصیفی- تحلیلی و روش جمع آوری داده‌ها و تحلیل اطلاعات مورد نیاز اسنادی پیمایشی و میدانی است برای تدوین استراتژی توسعه و تشریح	وجود فضای سبز مناسب در شهر نفت ، داشتن آب و هوایی بهتری نسبت به محیط و مزیت‌های دیگر باعث ایجاد پتانسیل بالا

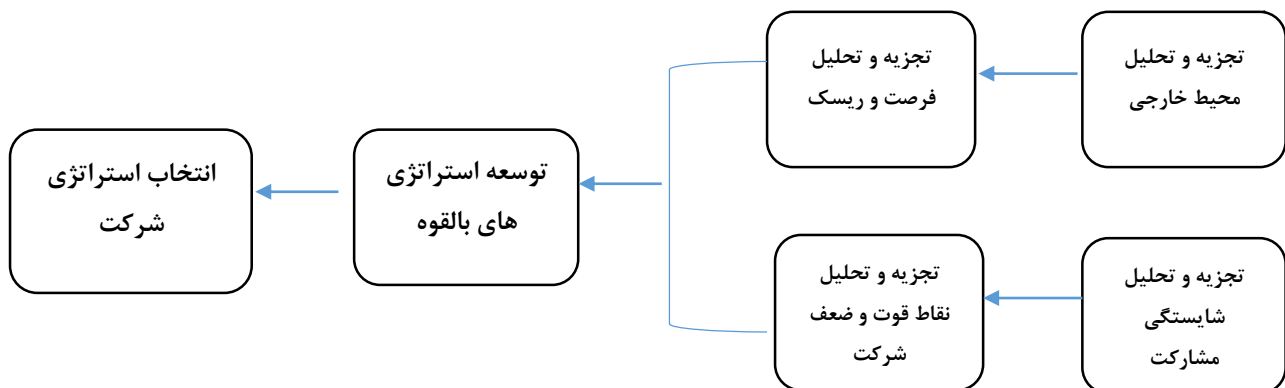

در جهت توسعه گردشگری در این شهر شده است.	قوت و فرصتها و آرمانها و نتایج قابل اندازه گیری از تکنیک تحلیلی soar استفاده شده است	استراتژیک soar نمونه موردی شهر تفت		
--	--	------------------------------------	--	--

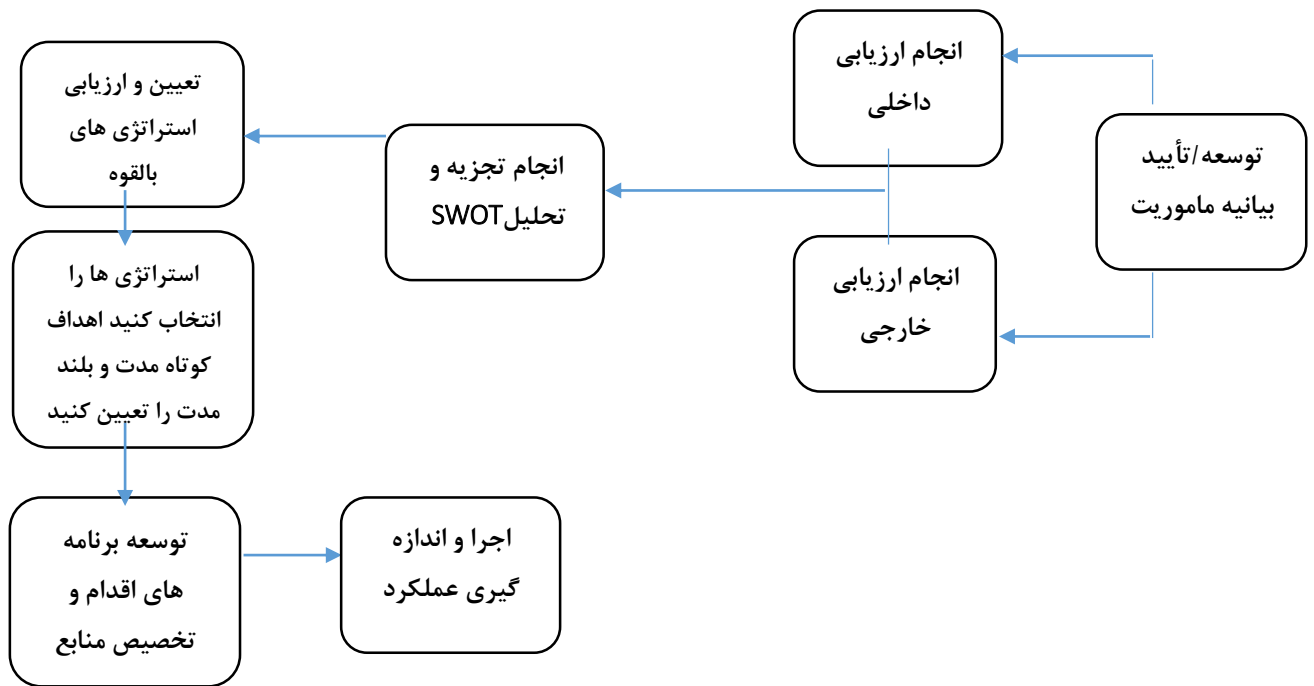
گذاری شده است (۲۴).

روش شناسی تحقیق:

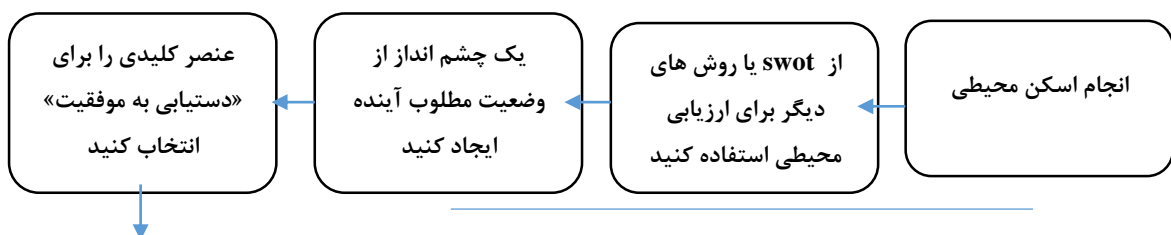
این پژوهش بر اساس موضوع، از نوع پژوهش های موردی و بر حسب محتوا از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر ماهیت از نوع روش های توصیفی-تحلیلی با استفاده از روش مصاحبه و تشکیل گروه های کانونی است. جامعه آماری این پژوهش معلمان تربیت بدنی با مدرک کارشناسی ارشد و دکترا، کارشناسان تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش استان گلستان و همچنین اساتید دانشگاهی حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی این استان می باشد. گروه اول نمونه، معلمان تربیت بدنی دارای تحصیلات تکمیلی که به صورت خوشه ای ۱۰ نفر، گروه دوم کارشناسان تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش استان گلستان که ۱۰ نفر، و گروه سوم اساتید دانشگاهی استان که از میان آنها نیز ۱۰ نفر انتخاب شدند. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات و ارائه راهبرد توسعه سواد حرکتی از مدل راهبردی SOAR استفاده شده است. بطور کلی برنامه ریزی استراتژیک و جامع به عنوان یک ضرورت در هر حیطة ای مطرح است. به کمک این برنامه ریزی، مدیریت می تواند جهت گیری های خود را در آینده معین و سازمان مربوطه را در مقابل تغییرات و تحولات آینده خود مجهز سازد.

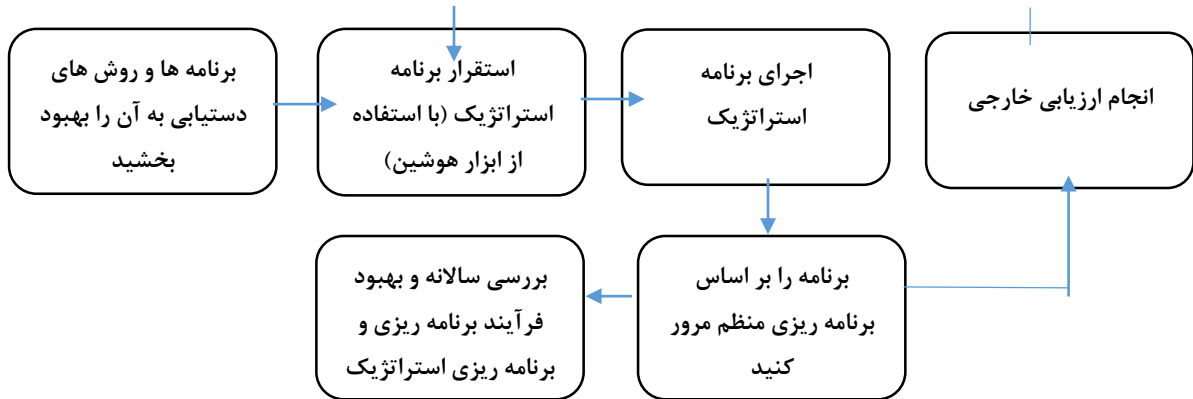

شکل ۲- فرآیند برنامه ریزی استراتژیک (۱۹۷۰-۱۹۸۰)

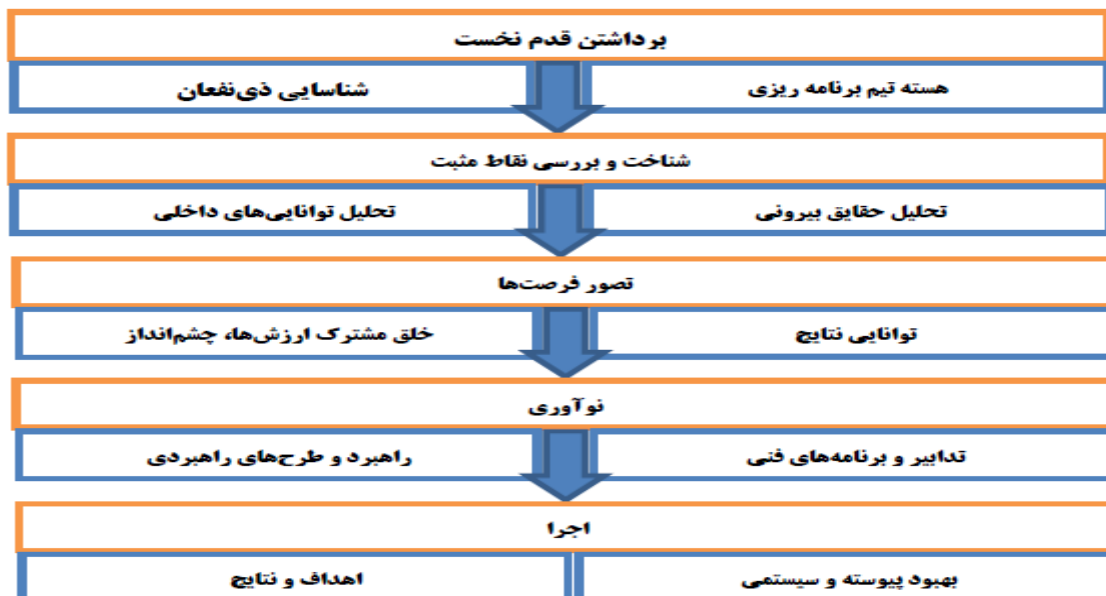
شکل ۳- فرآیند برنامه ریزی استراتژیک (۱۹۹۰ تا کنون)

شکل ۴- فرآیند برنامه ریزی هوشین

در ادامه انواع برنامه ریزی های استراتژیک یکی از مدل های نسبتاً جدید در تدوین برنامه ریزی استراتژیک، مدل SOAR است. این مدل ترکیبی از استراتژی SWOT و دیدگاه مثبت شناسی است که ژاکلین ام. استاورس^۱ آن را ابداع کرده است. یکی از ابزارهای بسیار مهم در فرایند تدوین این راهبرد، تکنیک SWOT است که به وسیله آن اطلاعات مقایسه می شود. این تکنیک بر پایه نقاط قوت (strength)، ضعف (weakness)، فرصت (opportunity) و تهدید (threats) می باشد. این مدل در همه سطوح مدیریتی و به خصوص سطوح بالای مدیریت به کار می رود. در حالی که مدل SOAR همیشه در سطوح بالای مدیریت استفاده می شود و به دنبال این است که ذی نفعان را در همه سطوح در بر گیرد. مدل SOAR و SWOT دارای بنیاد و اساس مشابه هستند. خود این مدل شامل چهار بخش مهم است که در بر گیرنده شناسایی قوت ها، فرصت ها، آرمان ها و نتایج می باشد. در این پژوهش نقاط قوت و فرصت ها در جامعه مورد مطالعه از طریق افراد مشارکت کننده و دارای سهم شناسایی شده و نهایتاً از افراد مشارکت کننده در این فرآیند دعوت شده تا آرمان ها و آرزوهایی را انتخاب کنند که امکان دستیابی به آن ها در آینده وجود دارد و نتایج مطلوب از طریق برنامه های تشویقی و بازنگرانه قابل اندازه گیری باشد. به طور کلی استراتژی مثبت یاب SOAR، افق تازه ای را فراروی دیدگاه های سنتی برنامه ریزی راهبردی می گشاید. این افق تازه با برجسته سازی قوت ها و فرصت ها و آرمان های یک مجموعه و درگیر کردن گروه های مختلفی از افراد دارای سهم در جامعه همراه است. چهارچوب استراتژی SOAR در شکل زیر مشاهده می شود:

شکل ۵- فرایند کار در مراحل استقرار تکنیک SOAR

یافته های تحقیق:

در این قسمت از تحقیق به بررسی مصاحبه با افراد نمونه در رابطه با توسعه سواد حرکتی دانش آموزان گلستان پرداخته می شود. این افراد شامل معلمان تربیت بدنی با مدرک کارشناسی ارشد و دکتر، کارشناسان تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش استان گلستان و همچنین اساتید دانشگاهی حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی این استان بودند.

راهبرد استراتژیک soar در توسعه سواد حرکتی دانش آموزان:

فرایند کار در مدل soar شامل مراحل آغاز و برداشتن قدم اول، شناخت و بررسی، تصور، نوآوری و اجراست. این مراحل را در فرایند تدوین راهبرد توسعه سواد حرکتی به کار خواهیم گرفت. در این مرحله در فرایند تحقیق، مجموعه قوت ها، فرصت ها، آرمان ها و نتایج بازنگری و به چالش کشیده شدند و در نهایت، تغییراتی در آن ها به وجود آمد. خلاصه نتیجه این چهار مرحله در جدول زیر آمده است:

Strengths قوت ها	Opportunities فرصت ها

STRATEGIC INQUIRY	<p>استخدام و جذب متخصصان تربیت بدنی با تحصیلات بالا در سالهای اخیر</p> <p>منابع انسانی کافی با توجه به استخدام و جذب نیرو در این استان</p> <p>الزام این سازمان به گذراندن دوره های فناوری اطلاعات و آموزش های ضمن خدمت به کلیه منابع انسانی خود</p> <p>برگزاری جشنواره های پژوهشی توسعه ای بر اساس R&D برای دستیابی به یک مدل بومی</p> <p>ساختار مناسب در سازماندهی افراد</p> <p>افزایش بودجه دولت در زمینه تربیت بدنی آموزش و پرورش</p> <p>استفاده از امکانات و تجهیزات استاندارد در برخی فضاهای آموزشی این استان</p>	<p>استراتژی های توسعه ای دولت در زمینه سلامت و تندرستی افراد</p> <p>اعتماد خانواده ها و والدین به سیستم آموزش و پرورش</p> <p>امکان دسترسی به فناوریهای روز دنیا در زمینه افزایش سطح آموزش متخصصان این رشته</p> <p>وجود انجمن ها و کانونهای مختلف در هیاتهای ورزشی و ادارات ورزش و جوانان در این زمینه در سطح استان</p> <p>توجه به ورزش قهرمانی در کنار ورزش همگانی توسط دولت</p> <p>آگاه سازی عمومی و در اولویت قرار دادن ورزش و فعالیت بدنی</p> <p>افزایش توجه به حرکت و یادگیری حرکتی در سنین قبل از مدرسه و افزایش آگاهی خانواده ها از اهمیت آموزش پذیری حرکتی در سنین پایه</p> <p>ناآگاهی عمومی از امکان بروز ناهنجاری های اسکلتی در صورت چاقی و کم تحرکی</p> <p>افزایش آگاهی عمومی از امکان بروز ناهنجاری های اسکلتی در صورت چاقی و کم تحرکی</p> <p>ظهور کلاس های فوق برنامه متنوع در مدارس و بازبهای جذاب و همخوان با سلیقه کودکان و خانواده ها</p> <p>همکاری سازمان های مربوطه مانند ادارات ورزش و جوانان و رسانه های عمومی با آموزش و پرورش</p>
	<p>Aspiration آرمان ها</p>	<p>Result نتایج</p>
APPRECIATIVE INTENT	<p>بررسی استاندارد های سواد حرکتی در دنیا و داشتن یک الگوی سواد حرکتی منطقه ای برای استان</p> <p>تشکیل تیم های متخصص جهت برنامه ریزی در جهت توسعه سواد حرکتی دانش آموزان</p> <p>تجهیز و نوسازی امکانات ورزشی مدارس در جهت ایجاد زیر ساخت های لازم برای توسعه سواد حرکتی</p> <p>بازدیدهای فنی و دوره ای از اقدامات عملیاتی مدارس کشورهای پیشرفته در زمینه توسعه سواد حرکتی</p> <p>تعیین نرم های کمی مشخص در جهت سنجش میزان تاثیرپذیری راهبردهای تعیین شده در زمینه توسعه سواد حرکتی</p> <p>برگزاری جشنواره های منطقه ای جهت ایجاد رقابت در تعیین راهبرد و اجرای راهبردهای تعیین شده</p>	<p>افزایش آگاهی فضایی و آگاهی بدنی کودکان</p> <p>آموزش به موقع استانداردهای توسعه سواد حرکتی کودکان در سنین مخصوص خود</p> <p>رشد حرکتی کودکان و بالتبع آن رشد شاخص های جسمانی آنها</p> <p>کاهش بروز آسیب های اسکلتی- عضلانی کودکان در سنین دبستان</p> <p>افزایش آگاهی والدین در جهت شناسایی نقاط ضعف کودکان خود در جنبه های جسمانی و حرکتی</p> <p>افزایش دانش مربیان و معلمان تربیت بدنی در زمینه سواد بدنی و سواد حرکتی</p> <p>ارتقا سطح فاکتورهای آمادگی جسمانی دانش آموزان</p> <p>آمادگی بیشتر تیم های ورزشی حاضر در مسابقات آموزش و پرورش</p> <p>ارتقاء سطح تیم های قهرمانی استانها و افزایش کیفیت لیگ های مختلف داخلی</p>

توسعه سواد حرکتی یکی از ارکان رشد و توسعه سطح آمادگی بدنی و توسعه سلامتی است، از طرفی دیگر ورزش و فعالیت بدنی نیز همواره در سال های گذشته به عنوان یکی از ابزارهای دستیابی به توسعه اجتماعی و اقتصادی و به طور کلی توسعه پایدار تبدیل شده است. عموماً جهت ایجاد برنامه ریزی های استراتژیک و بلندمدت بایستی با طرح و برنامه ای مدون و آینده نگر پیش رفت تا از طریق آن از منافع آن بهره برداری کامل صورت پذیرد. در همین راستا معاونت تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش در چندین سال گذشته مأموریت خود را بر اساس طرح هایی تحول آفرین قرار داده است، یکی از این طرح ها، بسته تحولی ارتقاء سواد حرکتی دانش آموزان بوده است که در سال ۱۴۰۰ به صورت پایلوت در ۳۰ درصد مدارس کشور در حال انجام و پیگیری است. در همین راستا برنامه ریزی راهبردی به عنوانی چهارچوبی مفید برای توسعه هرچه بیشتر سواد حرکتی دانش آموزان این استان می تواند مثمرتر باشد. امروزه با گذشت چندین دهه در زمینه برنامه ریزی راهبردی در جهان و استفاده از تکنیک های گوناگون، علم برنامه ریزی راهبردی تکامل پیدا کرده و منجر به شکل گیری مدل استراتژیک soar گشته که روشی مثبت اندیش و تکامل گراست. بر اساس این تکنیک، آرمان ها و نتایج توسعه سواد حرکتی دانش آموزان بر اساس نظر متخصصین بومی این استان در کنار قوت ها و فرصت ها شکل گرفت، امید است با توجه به افق روشنی که در این راستا پیش روی ما قرار گرفته است بیش از پیش از طرح های توسعه ای در زمینه ارتقاء جایگاه علمی و آکادمیک ورزش و فعالیت بدنی استفاده شده تا کودکانی فعال و آگاه از نظر جسمی، بدنی و فضایی داشته باشیم تا زمینه بروز استعداد های بالقوه آنها فراهم شود.

منابع:

- 1) Cornish, K., Fox, G., Fyfe, T., Koopmans, E., Pousette, A., Pelletier, C.A (2020). Understanding physical literacy in the context of health: a rapid scoping review, BMC Public Health, 20: 1569, PP:1-19.
- ۲) گروسی، عاطفه (۱۳۹۹). سواد حرکتی در رشته تربیت بدنی: فرصت و چالش، سومین همایش ملی دستاوردهای ورزش دانش آموزی، سنندج، <https://civilica.com/doc/1168431>.
- 3) Hui Li, M., Kim Wai Sum, R., Hui Ping Sit, C., Liu, Y., Li, R (2021). Perceived and actual physical literacy and physical activity: A test of reverse pathway among Hong Kong children, Journal of Exercise Science & Fitness, 19, PP: 171-177.
- 4) Mandigo, J., Francis, N., Lodewyk, K (2009). Physical literacy for educators, Phys Educ Health J. 2009,75(3), PP: 27-30.
- 5) Kirk, D (2013). Educational value and models-based practice in physical education, Educational Philosophy and Theory, 45(9), PP: 973-986.
- ۶) هنری، حبیب (۱۴۰۰). تأثیر کارکردهای رسانه تصویری در توسعه سواد حرکتی دانش آموزان دوره متوسطه، مدیریت ورزشی، ۱۳(۲). صص: ۷۰۳-۷۲۱.

- ۷) حاتمی، صغری، اسماعیلی شاد، بهرننگ (۱۳۹۹). بررسی میزان سواد بدنی در دانش‌آموزان ابتدایی شهر بجنورد، سومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، مشاوره، تعلیم و تربیت، مشهد، <https://civilica.com/doc/1197439>
- ۸) ولدی، سعید، حمیدی، مهرزاد (۱۳۹۹). بررسی سطح سواد بدنی دانش‌آموزان ۸ تا ۱۲ ساله، پژوهش در ورزش تربیتی، ۲۰(۲۰): ۲۰۵-۲۲۶.
- ۹) حلاجی، محسن (۱۳۹۸). سواد جسمانی برای معلمان، نشریه رشد آموزش تربیت بدنی، ۶۷، صص: ۱۵-۱۱. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage1473124>.
- ۱۰) حلاجی، محسن، سیاه‌منصوری، بهروز (۱۳۹۹). سواد جسمانی (بدنی) و نقش تربیتی آن، نشریه رشد آموزش تربیت بدنی، ۷۰، صص: ۴۵-۴۳.
- 11) Fortnum, K., Furzer, B., Reid, S., Jackson, B., Elliott, C (2018). The physical literacy of children with behavioural and emotional mental health disorders: A scoping review, *Mental Health and Physical Activity*, doi: <https://doi.org/10.1016/j.mhpa.2018.10.001>.
- 12) Haggis, C., Sims-Gould, J., Winters, M., Gutteridge, K., McKay, H.A (2013). Sustained impact of community-based physical activity interventions: key elements for success. *BMC Public Health*, 13(1), PP:892.
- 13) Brown, D.M.Y., Dudley, D.A., Cairney, J (2020). Physical literacy profiles are associated with differences in children's physical activity participation: A latent profile analysis approach, *Journal of Science and Medicine in Sport*, PP: 1-26. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jsams.2020.05.007>.
- 14) Ma, R.S., Sum, R.K.W., Hu, Y.N., Gao, T.Y (2020). Assessing factor structure of the simplified Chinese version of Perceived Physical Literacy Instrument for undergraduates in Mainland China, *Journal of Exercise Science & Fitness*, 18, PP: 68-73.
- 17) Robinson, L., E (2011). The relationship between perceived physical competence and fundamental motor skills in preschool children. *Child: Care, Health and Development*, 37(4), PP: 589-596.
- 18) Edwards, L.C., Bryant, A.S., Keegan, R.J., Morgan, K., Cooper, S.M., Jones, A.M (2018). Measuring Physical Literacy and Related Constructs: A Systematic Review of Empirical Findings, *Sports Med*, 48, PP: 659-682. <https://doi.org/10.1007/s40279-017-0817-9>.
- 19) Longmuir, P. E (2013). Understanding the physical literacy journey of children: The Canadian Assessment of Physical Literacy, *Icsspe bulletin-j sport sci phys educ*, 65, PP: 1-12.
- 20) Silverman, S., & Mercier, K. (2015). Teaching for physical literacy: Implications to instructional design and PETE. *Journal of Sport and Health Science* • Whitehead, M., (2001). The concept of physical literacy. *Eur. J. Phys. Educ.* 6 (2), 127– 138.
- 21) Erwin, H.E., Beighle, A., Morgan, C.F., Noland, M., (2011), August. Effect of a lowcost, teacher-directed classroom intervention on elementary students' physical activity. *J. Sch. Health* 81 (8), 455– 461.
- 22) Castelli, D. M., Centeio, E. E., Beighle, A. E., Carson, R. L., & Nicksic, H. M. (2014). Physical literacy and comprehensive school physical activity programs. *Preventive medicine*, 66, 95-100.

23) Whitehead, M., (2001). The concept of physical literacy. *Eur. J. Phys. Educ.* 6 (2), 127– 138.

۲۴) رضایی محمدرضا، خاوریان امیررضا، غفورزاده مجتبی (۱۳۹۵)، فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، سال ۶، شماره پایایی ۱۲، بهار ۱۳۹۵.

25) Young, L., O'Connor, J. & Alfrey, L., 2020, Assessing physical literacy in health and physical education ◊ In: *Sport, Education and Society*. 25, 8, p. 946-959 14 p.

26) Giuseppe Battaglia,^{1,2} Valerio Giustino,^{1,2} Garden Tabacchi,^{1,2,*} Marianna Alesi,¹ Claudia Galassi,^{1,2} Carmen Modica,¹ Antonio Palma,^{1,2} and Marianna Bellafiore¹, *Front Sports Act Living*. 2020 Dec 16;2:579421. doi: 10.3389/fspor.2020.579421. eCollection 2020.

27) Analyzing Motor Development and Emergent Literacy Skills of Preschool Children◊.F Özkür - *International Education Studies*, 2020 – ERIC.

28) The Effects of Physical Education on Motor Competence in Children and Adolescents: A Systematic Review and Meta-Analysis ◊ H Lorås - *Sports*, 2020 -Department of Teacher Education, Faculty of Social and Educational Sciences, NTNU—Norwegian University of Science and Technology, 7491 Trondheim, Norway◊ *Sports* 2020, 8(6), 88; <https://doi.org/10.3390/sports8060088>.

29) S Valadi, M Hamidi - *Research on Educational Sport*, 2020 - res.ssrc.ac.ir.

30) Relationship between the levels of the physical literacy of children Military Families with Job characteristics of their Fathers S Valadi, M Naji - *Military Caring Sciences Journal*, 2020 - mcs.ajaums.ac.ir

ششمین کنفرانس ملے

علوم انسانے و آموزش و پرورش با محوریت توسعه پایدار

6th National Conference on
Humanities and Education With a focus on sustainable development
www.mpconf.ir

